

KRONIKA 2020

Počet obyvateľov a ich zloženie	
K 31. 12. 2019 žilo v Hornej Lehote:	543
K 31. 12. 2020 bolo v Hornej Lehote:	558 obyvateľov
Narodení:	8 (Júlia Ončáková, Hana Ondrek, Martin Brník, Lilien Hruzíková, Šimon Kazimier, Elena Paríšková, Dominik Dľudík, Matúš Gonšor)
Zomrelí:	7 (Pavol Mikula – ned. 60 r., Július Janček – ned. 60 r., Žofia Franeková – 95 r., Štefánia Hojová – ned. 87 r., Mária Krížová – 86 r., Štefan Strežo – 93 r., Jozef Polák – 67 r.)
Odhlásení:	3
Prihlásení:	17

Uzavrelo manželstvo: 2 mladí ľudia:

Štefan Kasanický, Juraj Kubala.

Najstaršia občianka je Margita Reguliová, rodená Bielová – 92 ročná. Od roku 1992 je vdova. Manžel Štefan Reguli bol dlhé roky richtárom obce Horná Lehota. Spolu vychovali 5 detí. Má 14 vnúčat a zatiaľ 22 pravnúčat.

Najstarší z mužov je Bernard Harezník – 90 ročný. Je vdovec. So svojou manželkou Alžbetou vychovali 4 deti.

Klimatické podmienky:

Január – mrzlo, ale len do -7°C . Často bola poľadovica. Bolo aj snečno a plusové teploty, ale často veterno.

Február – pršalo, snežilo, aj mrzlo do -10°C . Cez deň teploty aj $+7^{\circ}\text{C}$. Tak ako koncom januára, snežilo aj koncom februára.

Marec – pršalo, bolo aj slnečno, ale veterno. V poslednej dekáde sa ochladilo. Bolo aj -10°C . Od 27. 3. – oteplenie. Teplota $+16^{\circ}\text{C}$. 30. marca snežilo.

Apríl – začiatkom mesiaca v noci mrazy, potom oteplenie. Slnečno, teploty $+18^{\circ}\text{C}$. Bývalo veterno a pršalo, len štyri dni v mesiaci.

Máj – veterno a daždivo. Pršalo a bolo chladno. V noci aj mrazy.

Jún – v prvej dekáde pár slnečných dní. Skoro stále pršalo. Prvá búrka v noci zo siedmeho na ôsmeho júna.

Júl – horúco, teploty okolo $+30^{\circ}\text{C}$ ale aj daždivo.

August – podobný ako júl.

September – pršalo, ale bolo aj pekne teplo.

Október – daždivý. Na poli sa robí úchytom. V polovici októbra na východnom Slovensku veľké povodne.

November – pršalo, celé dni bolo zamračené. Niekoľko dní bolo aj slnečných, bez mrazov.

December – bolo teplo až $+8^{\circ}\text{C}$. Občas pršalo, občas bolo aj slnečno. 10. 12. trochu aj nasnežilo. Vianoce boli bez snehu. Na druhý sviatok vianočný sneh trochu „pocukroval“ stromy. Ochladenie -8°C . Cez deň slnečno, ale veterno.

Pol'nohospodárstvo:

20. 4. 2020 ukončená výsadba zemiakov. 21. 4. 2020 dokončené zasiatie kukurice na PD. 2. 5. 2020 výsadba kapusty. 8. 8. 2020 žatva na záhumienkach ukončená. 25. – 28. 8. 2020 zber zemiakov. 6. – 10. 10. 2020 zber kukurice na PD. 10. 10. 2020 sejba pšenice na záhumienkach.

Rok 2020 bol daždivým rokom. Zemiakov sa urodilo menej ako inokedy. Aj pšenice sa urodilo menej. Zato jačmeňa sa urodilo viac ako vlani.

Školstvo:

Materská škola je aj naďalej jednotriedna a je plne obsadená. Navštevuje ju 21 detí. Do Základnej školy v r. 2020 nastúpil 3 deti. Dve dievčatá a jeden chlapec - nastúpili do ZŠ v Or. Podzámku.

Od nového školského roku 2020/2021 je novou učiteľkou Bc. Soňa Zubajová. Riaditeľkou Mgr. Ivana Dobáková.

Firmy v našej obci:

Firmy v roku 2020:

STROJSROS – ktorá má prevádzku v Hornej Lehote za vysielacom.

Podielnícke družstvo Horná Lehota

Agrodružstvo Horná Lehota

Tradysyr, s.r.o Horná Lehota

Propack s. r. o. Oravský Podzámok – ktorý pracoval v priestoroch Podielníckeho družstva v Hornej Lehote, - skončil svoju činnosť v prvých mesiacoch prvej vlny pandémie.

Práce ktoré sa konali v r. 2020 v našej obci:

- Tento rok sa obecný úrad pustil do projektovania a kompletizovania obecnej dokumentácie. Podarilo sa mu urobiť geometrický plán na obecný cintorín a už je aj na liste vlastníctve obce zapísaný ako cintorín.
- Obecný úrad začal s projektovými dokumentáciami a konaniami pre inžinierske siete v časti Pod Dielec – druhá etapa.
- V roku 2020 bol konkurz na riaditeľku aj učiteľku do materskej školy. Riaditeľka aj učiteľka sú z Dolného Kubína. V materskej škôlke sme vytvorili druhú učebňu, ktorá slúži pre predškolákov. Takisto bol vybudovaný kabinet pre pedagógov. Boli postavené nové sociálne zariadenia a bola využitá aj vrchná miestnosť, ktorá kedysi slúžila ako trieda bývalej základnej školy. Táto miestnosť bude slúžiť, ako spoločenská miestnosť, aby mali ľudia kde urobiť menšie rodinné oslavy,

posedenia aj stretnutia spoločenských organizácii. Kapacita miestnosti dosahuje 40 miest. V súčasnosti máme teda jednotriednu materskú školu, ale jej kapacita je rozšírená na maximum. Deti majú od tohto školského roka dve triedy a jednu spálňu. Minulý rok sme mohli prijať 15 detí, teraz 21.

- Obecný úrad poslal žiadosť na Ministerstvo životného prostredia o dotáciu na budovanie elektronabíjajúcich staníc.
- Začiatkom decembra nám namontovali merač rýchlosti na západnej strane obce, ktorý sme získali cez nadáciu poisťovne Allianz. Niečo však doplatila aj obec. Získanie prostriedkov na ďalší merač, ktorý by mal miesto na opačnej, východnej strane obce sa pokúsi obecný úrad o rok. Takýmto spôsobom a opatreniami sa usiluje obecný úrad o zvýšenie bezpečnosti premávky na našich cestných komunikáciách.
- V novembri bolo ukončené verejné obstarávanie na zhotovenie kompletnej projektovej dokumentácie všetkých inžinierskych sietí + miestnych komunikácií v lokalite Pod Stráň.
- Štyri kolá testovania na COVID-19. V našej obci zatiaľ prebehli 4 kolá testovania. Prvýkrát, počas pilotného testovania v piatok, v sobotu a v nedeľu (23. - 25. októbra 2020). V piatok a v sobotu prišli vojenský zdravotníci až o 10.00 hod. V nedeľu našu obec navštívil štátny tajomník predsedu úradu vlády SR Martin Hypký., ktorý poslal aj ďakovný list. V pilotnom kole sme mali 14 pozitívnych, aj keď viacerí boli aj z iných obcí. Prvé celoštátne testovanie sa konalo 31. 10 a 1. 11. 2020. To už obec mala vlastných administrátorov, potom si od prvého kola zabezpečili aj zdravotníkov. V tomto kole sme mali 11 pozitívnych. Počty v treťom kole 7. - 8. 11. 2020 boli cez 1% pozitívnych, tak obec musela testovať ako jedna z troch dolnooravských obcí aj štvrtýkrát. Testovanie 14. 11. 2020 bolo zvládnuté výborne a špičková pomoc bola hlavne od armády, čo sa týka prístupu vojakov. V tomto kole nebol už nikto pozitívny. Zúčastnilo sa ho 120 ľudí. Testovanie bolo obyvateľov od 10 – 65 rokov, mohli sa ho však zúčastniť aj starší. Všetci pozitívni išli do karantény s celými rodinami na 10 dni.

Kultúrne podujatia v obci:

Jedným z mála kultúrnych podujatí bol

Detský karneval - 8. 2. 2020.

Karneval tradične organizovala MS Slovenského červeného kríža v spolupráci s farskou charitou. Tento rok ho organizovali poslanci obecného zastupiteľstva.

Fašiangy - 22. 2. 2020.

Vzhľadom k tomu, že Folklórna skupina Charita si v roku 2020 pripomenula 25. výročie vzniku, Fašiangy sa začali už sv. omšou v kostole Sedembolestnej Panny Márie. Až po jej skončení sa začal program v sále kultúrneho domu.

Obecný úrad dal urobiť zostrih vystúpení folklórnej skupiny počas jej 25 ročného trvania. To bol vstupný program tohtoročných fašiangov. Potom už nasledoval program na živo. V programe vystúpili najskôr mladí nádejní folkloristi, ktorí sa predstavili hrou na hudobných nástrojoch. Najmladšou účinkujúcou bola Olívia Harezníková (škôlkárka), ktorá sa predstavila hrou na heligónku spolu so svojim strýkom Ing. Martinom Harezníkom. Ďalej sa predstavila v hre na harmoniku Sárka Harezníková a Martin Krížo tiež hrou na harmoke. Ing. Ján Kľúčik vystúpil spolu so svojou vnučkou Emkou Belopotčanovou. On hral na heligónke a vnučka hrala na husliach.

V programe vystúpili aj deti z Materskej školy z Hornej Lehoty a deti z Folklórneho súboru pri Umeleckej škole Ivana Ballu v Dolnom Kubíne.

Členovia Folklórnej skupiny Charita si pripravili pásмо z vystúpení z predchádzajúcich ročníkov:

- prekáračky, pytačky, svadba, perinárky, čepčenie.

Hostami tohtoročného vystúpenia FS Charita boli vdp. farár Henryk Sitek a vdp. farár František Dudiak. Vystúpenia sa zúčastnil aj riaditeľ Mestského osvetového strediska v Dolnom Kubíne Mgr. Žabenský.

30. 4. 2020 – Stavanie mája.

Aj cez pandémie mladí postavili máj pred obecný úrad, ktorý je jeden pre všetky slobodné dievčatá v obci.

Tradičná oslava Dňa matiek a deň detí sa tento rok pre koronakrízu nekonal, preto členovia obecného zastupiteľstva rozniesli balíčky so sladkosťami deťom domov.

Každý rok v októbri Obecný úrad pripravuje pre seniorov posedenie. Tento rok pre pandémiu sa zas nič nemohlo uskutočniť. Tak im Obecný úrad v spolupráci s Farskou radou pripravili malý darček. Obecný úrad im daroval poukážku na nákup v obchode Jednota a dve pohľadnice obce. Farská rada im venovala vianočné oplátky s vianočným pozdravom. Jednalo sa o seniorov od 65 rokov nahor (vyše 73). Bolo pre seniorov milé prekvapenie, pretože zástupcovia uvedených zložiek tieto darčeky doniesli v krojoch aj s vinšovaním pred domy uvedených seniorov.

Na Mikuláša vždy Farská rada po svätej omši rozdáva deťom v kostole balíčky so sladkosťami, ale pretože tento rok sú sv. omše obmedzené Mikuláš so svojim sprievodom rozniesol deťom balíčky domov. Bolo to pre 92 detí od 0 – 15 rokov.

Na Štefana sa už od roku 1922 hrá v našej obci divadelné predstavenie. Vzhľadom pre pandémiu sa tento rok divadelné predstavenie nehralo. Avšak aby ľudia mohli na Štefana vidieť nejaké divadlo, člen obecného zastupiteľstva Mgr. Andrej Brník, Phd., dal na webovú stránku obecného úradu niekoľko starších divadiel, ktoré hrali členovia nášho ochotníckeho divadelného súboru.

Športové podujatia v našej obci:

- 25 januára 2020 – XXI. ročník Biela stopa Horná Lehota. Počasie prialo. Ráno bolo zamračené, ale na obed slnečno - 2°C. Pri kúpe vstupeniek každý účastník dostal hriatô a šišku. Vstupenky boli zlosovateľné a výhra bol televízor. Tento rok turistom organizátori ponúkli dva okruhy. Jeden 13 km a druhý kratší 7 km. Tento rok bolo zaregistrovaných cca 325

účastníkov. Po prechode chotárom sa účastníci vrátia do kultúrneho domu, kde si pochutnajú na dobrom guláši (tento rok sa varil v troch kotloch). Potom nasleduje losovanie tomboly. V tomto roku to bolo 30 cien. Nakoniec je na rade zábava pri hudbe až do večerných hodín.

- 29. augusta 2020 – v čase uvoľnenia karanténnych opatrení obec Horná Lehota a poslanci obecného zastupiteľstva pripravili športový deň, ktorý sa konal na multifunkčnom ihrisku s nasledovným programom: pre dospelých to bol turnaj vo futbale, tenisový turnaj; a pre deti skákací hrad. Najmladšie deti zabávali animátorky. Večer sa vydaril rodinný volejbal, kde sa do turnaja nazbieralo 5 družstiev. Pre všetkých organizátori sponzorsky pripravili guláš a občerstvenie. Veľmi pekné letné podujatie, jedno z mála tohto roku.

Sociálne pomery obyvateľstva:

V r. 2020 sa do novostavby nasťahoval: Štefan Kasanický, Adam Frančák, rodina Sviteková, rodina Sameliaková, rodina Martina Harezníka, rodina Šimková a rodina Andreja Poláka. Po prestavbe staršieho rodinného domu sa presťahovala aj rodina Záhorová.

V tomto roku začala s výstavbou rodinného domu iba rodina Petra Chomisteka na Stráni.

Zároveň v roku 2020 dostali nových majiteľov staršie domy: dom č. 13 (bývalý Kaňúrov), dom č. 67 (bývalý Laclávov). Tiež nedokončená novostavba Lukáša Ďaďu (na pozemku – bývalé č. domu 126) s prestavbou staršej budovy na obytnú; a rodinný dom po rodine Matulovej č. 60.

V obci pracovali v roku 2020 štyria pracovníci na verejnoprospešných prácach. Od 1. 11. 2020 obec zamestnala na plný úväzok cez projekt údržbára verejných priestranstiev a budov.

Ukončené JPÚ v lokalite Pod Stráň

Koncom Júla 2020 nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Okresného Úradu v Dolnom Kubíne (pozemkový a lesný odbor) vo veci Jednoduchých pozemkových úprav v lokalite Pod Stráň, na základe ktorého bolo v Katastri oficiálne zapísané nové usporiadanie pozemkov v tejto lokalite. Zavŕšením štyri roky trvajúceho náročného procesu pod vedením zvoleného predsedu združenia účastníkov pána Jozefa Mikuláša pozemky zahrnuté do projektu nadobudli svoj nový tvar, vznikli miestne komunikácie, ktoré prešli do vlastníctva obce a vznikol tak zaujímavý priestor pre ďalší rozvoj obce a hlavne pre individuálne využitie pozemkov jednotlivých vlastníkov, či už na poľnohospodárske alebo iné využitie a to bez doterajších obmedzení. Ukončením projektu vzniklo 83 pozemkov vhodných tvarov s rozlohou väčšou ako 4 áre, kde väčšina vlastníkov vlastní svoj pozemok vlastníckym pomerom 1/1. 9 zo 141 vlastníkov dotknutých nehnuteľností aj napriek viacerým výzvam do konca roka 2020 neuhradilo realizačný poplatok (0,23/m²) ako odmenu realizátorovi diela. Ukončením projektu JPU v lokalite Pod Stráň bola úspešne a relatívne pokojne zrealizovaná snaha o usporiadanie pozemkov aspoň v uvedenej lokalite. Vlastníci pozemkov sa počas predchádzajúcich 100 rokov pokúšali o podobné pre-usporiadanie (komasáciu) minimálne 2 krát, vždy táto aktivita skončila neúspešne rozhádaním občanov a nepokojmi, ktoré ďalšie roky riešila polícia.

Zvolený výbor, predstavenstvo zvolené na ustanovujúcom zhromaždení konanom dňa 17.12.2017, v zložení Milan Jurovčík, Ing. Martin Harezník, Ing. Tomáš Krivda, Jozef Mikuláš a Pavol Tomašák, ostáva v platnosti počas nasledujúcich 5 rokov (po ukončení JPU) ako orgán kontaktu a kolektívneho riešenia pre prípad nezrovnalostí alebo prípadnej reklamácie riešenia.

Práca spolkov a združení:

Spolky a združenia v obci pracovali v roku 2020 bez zmeny.

Z náboženského života v obci:

- 14. 6. 2020 - Prvé sväté prijímanie v kostole Sedembolestnej Panny Márie v Hornej Lehote. Termín bol pre korona krízu presunutý.z mesiaca

máj. Na 1. Sv. prijímaní bolo 7 detí. Štyri deti z Hornej Lehota a tri deti zo Sedliackej Dubovej.

- 5. 9. 2020 Sviatosť birmovania v Hornej Lehote, presunutá z apríla pre korona krízu. Sviatosť birmovania prijalo 34 mladých. 17 z Hornej Lehota a 17 zo Sedliackej Dubovej. Sviatosť birmovania vysluhoval nový pomocný biskup Mons. Ján Kuboš. Koncelebrovali náš duchovný otec a pán farár z Chlebníc.
- 27. 12. 2020 – pre opatrenia korona vírusu sa konalo pred svätou omšou krátke koledovanie Dobrej noviny, pretože tento rok nemohli navštíviť domácnosti.

Mimoriadne udalosti v roku 2020:

29. 2. 2020 sa konali voľby do Národnej rady Slovenskej republiky. V Hornej Lehote bolo zapísaných 439 voličov. Na hlasovaní za zúčastnilo 321 voličov, z toho 8 zaslali návratnú obálku z cudziny. Počet platných hlasov odovzdaných v Hornej Lehote pre politickú stranu, politické hnutie, alebo koalíciu.

Slovenská ľudová strana Andreja Hlinku	počet hlasov: 3
DOBRÁ VOĽBA	14
Sloboda a Solidarita	22
SME RODINA	23
Slovenské hnutie Obrody	-
ZA ĽUDÍ	11
MÁME TOHO DOSŤ!	2
Hlas pravice	-
Slovenská národná strana	10
Demokratická strana	-
OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), NOVA, Kresťanská únia (KÚ), ZMENA ZDOLA	96
Koalícia Progresívne Slovensko a SPOLU- občianska demokracia	16
STAROSTOVIA A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI	1
99 % - občiansky hlas	-

Kresťanskodemokratické hnutie	50
Slovenská liga	-
VLASTĽ	12
MOST – HÍD	-
SMER - sociálna demokracia	42
SOLIDARITA – Hnutie pracujúcej chudoby	-
HLAS ĽUDU	-
Magyar Kozosségi Osszefogás-Maďarská komunitná spolupatričnosť	-
Práca slovenského národa	1
Kotlebovci – Ľudová strana Naše Slovensko	18
Socialisti.sk	-

Koncom roku 2019 v Číne, v meste WU CHAN potom začiatkom roku 2020 aj v Európe a postupne na celom svete sa rozšíril koronavírus COVID 19. Prvú vlnu, ktorá sa dostala na Slovensko začiatkom marca, prežilo Slovensko veľmi dobre. Možno aj preto, že hneď 10. marca bolo celé Slovensko v karanténe. Deti nechodili do školy, všetky obchody boli zatvorené okrem potravín, drogérií, lekární a predajní s krmivom pre zvieratá. Deti sa učili cez počítače. Najviac ohrozené boli skupiny: dôchodcovia nad 65 rokov. Boli zatvorené aj kostoly (aj Veľkonočné obrady sa slúžili bez účasti veriacich. Veriaci sväté omše sledovali len cez televízne obrazovky) a veľké podniky. Ľudia, ktorí mohli pracovali cez počítače z domu. Od 30. 3. sa otvárali menšie prevádzky – ako kaderníctva a ďalšie podniky. Počas prvej vlny boli zatvorené aj hranice. Ľudia, ktorí sa vracali zo zahraničia, odchádzali do štátnych zariadení do karantény. Po niekoľkých dňoch po pretestovaní mohli opustiť pri negatívnom výsledku testu, karanténne zariadenie.

6.5. 2020 otvorili kostoly s obmedzením. Dezinfekcia rúk pri vstupe, Oostupy 2 metre, vstup v rúškach. Prvú vlnu pandémie Slovensko zvládlo veľmi dobre, bolo len 33 mŕtvych. Koncom septembra nastúpila však druhá vlna koronavírusu omnoho horšia a zákernejšia ako prvá. K 31. 12. 2020 zomrelo 2.250 ľudí. V nemocniciach k 31. 12. 2020 bolo 2.650 ľudí.

Obec Horná Lehota je súčasťou okresu Dolný Kubín, rozkladá sa na pravom brehu rieky Orava. Leží na hlavnom cestnom ťahu do Poľska. Aj keď je počtom obyvateľov menšou obcou môže sa pochváliť bohatou históriou. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1420, kedy patrila spolu s ďalšími 23 dedinami k Oravskému panstvu. V roku 1587 sa obec dostala do majetku rodiny Abaffyovcov. Pred rokom 1627 tu postavili renesančný kaštieľ a nad dedinou pohrebnú kaplnku, do ktorej v roku 1641 pochovali zosnulého Juraja Abaffyho. Objekt horného kaštieľa bol prvým rodinným sídlom v obci a dolný kaštieľ vznikol neskôr pri delbe majetku rodiny. Tieto stavby sú dodnes našimi historickými i kultúrnymi pamiatkami. V roku 2020 sme si pripomenuli 600 rokov od prvej písomnej zmienky o obci. No pre koronakrízu sa žiadne väčšie oslavy nekonali. Avšak pri príležitosti Vianoc už tradične obec daruje každej rodine v obci kalendár na nasledujúci rok. Tento rok z príležitosti 600 výročia dostala každá rodina aj plnené oplátky, na ktorých je fotografia obce s pripomienkou šesťstého výročia obce.

Pripomienky:

Schválené na zasadnutí obecného zastupiteľstva .....